

7. Никитин В. В Украине профессионалы и интеллектуалы просто не востребованы / В. Никитин // [Електронний ресурс]. ДИАЛОГ.ua. – Режим доступу : <http://dialogs.org.ua/ru/dialog/page144-2204.html>.

8. Никитин В. Украина это страна, в которой существует общее негативное отношение к интеллекту / В. Никитин // [Електронний ресурс]. ДИАЛОГ.ua. – Режим доступу : <http://dialogs.org.ua/ru/dialog/page126-1856.html>.

9. Стріха М. У державі сьогодні діють потужні механізми "негативної селекції" / М. Стріха // [Електронний ресурс] ДИАЛОГ.ua. – Режим доступу : [Електронний ресурс]. ДИАЛОГ.Ua. – Режим доступу : <http://dialogs.org.ua/ru/dialog/page144-2206.html>.

10. Kruger, Justin; Dunning, David Journal of Personality and Social Psychology, Vol 77(6), Dec 1999, 1121-1134. <http://dx.doi.org/10.1037/0022-3514.77.6.1121>.

11. Дзвінчук Д. І. Економіка знань і необхідні зміни в моделях лідерства / Д. І. Дзвінчук, М. О. Лютий, В. П. Петренко // Зб. наук. праць "Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії". – 2016. – Вип. 64. – С. 44–60.

УДК 005:3321.142.6

*Д. М. Котенок, к.е.н., доцент
ДВНЗ "Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана"*

ЕКОЛОГІЧНА СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВЕЛИКОГО МІСТА

Результатом нераціональної взаємодії господарської діяльності людини і навколишнього середовища стали значні зміни антропогенного походження. Вони призводять до перевищення екологічних можливостей території та здатності природи до самовідновлення. Нові явища зумовили виникнення принципово нових проблем як в сфері управління економікою, так і в управлінні природно-ресурсним потенціалом. Одним з ключових напрямків їх розв'язання стає формування якісно нових науково-методичних підходів до оцінювання антропогенного впливу економічної діяльності на асиміляційний потенціал територій та врахування результатів в обґрунтуванні доцільності стратегічних рішень.

Незважаючи на спроби переорієнтації механізмів управління розвитку національних соціально-економічних систем у русло забезпечення сталого розвитку, залишається незмінним "статус" економічних показників як ключових параметрів, які визначають рівень соціально-економічного розвитку країни, її економічний потенціал і загальну ідеологію національного природокористування залишаються економічні показники.

В сучасній теорії статистики та практиці статистичного обліку ти аналізу використовуються розробки з оцінки екологічно скорегованих або так званих "зелених" показників. Ці методики були розроблені й апробовані на практиці ще в середині 80-х років минулого століття та нині імplementовані у

статистичні системи багатьох країн світу [1, 3].

В результаті аналітичного огляду результатів доступних зарубіжних та вітчизняних наукових досліджень нами було виявлено, що незважаючи на загальну подібність методології розрахунку "зелених" показників, методичні підходи до оцінювання екологічних втрат є доволі різними. Так, концептуально спільним є вирахування (віднімання) з агрегованих показників економічної діяльності обсягів екологічних втрат відтак показники набувають "зеленого" характеру. Однак змістове наповнення екологічного від'ємника в багатьох випадках істотно відрізняється.

Звертає на себе увагу та обставина, що рекомендації щодо розрахунку "зелених показників" стосуються передовсім уточнення макроекономічних показників. Однак її використання є можливим і на рівні відносно самостійних територіальних утворень таких, як великі міста, адже сучасні агломерації й мегаполіси стають головними акторами в економіко-екологічному середовищі. Нагальною потребою для них стає дотримання балансу економічних та екологічних цілей розвитку, а отже, проведення активної природоохоронної політики.

У дослідженнях нами була здійснена спроба адаптації методичного інструментарію розрахунку "зелених" показників до потреб муніципальних утворень, розроблений порядок та визначені особливості корегування валового регіонального продукту (ВРП) [2].

Отримані результати "зеленого" коригування проявили, що неврахування екологічних втрат призводить до завищення темпів зростання економіки та певного спотворення фактичної ситуації щодо якості її розвитку. Використання природних ресурсів у процесі господарської діяльності в великих містах хоч і не супроводжується виснаженням джерел природних ресурсів, проте істотно знижує асиміляційний потенціал.

Водночас, оцінювання екологічного стану території, має також базуватися на екологічних нормативах. Оскільки, оцінювання стану території щодо дотримання нормативів дозволяє визначити ступінь відповідності довкілля існуючим вимогам та проявити ефективні напрямки активізації екологічно спрямованої діяльності.

Отримані результати поєднання методології екологічного нормування та екологічного корегування свідчать про їх комплементарність, а також можливості визначення на їх основі екологічних трансмісійних механізмів управління соціально-економічним розвитком національної економіки в цілому та окремих територіальних утворень.

Подальші дослідження у цій сфері мають бути спрямовані на пошук інституціональних механізмів збалансування тріади цілей сталого розвитку, а також розробку практичних механізмів проявлення екологічних цілей в управлінні економічним потенціалом різнорівневих систем національної економіки.

Список посилань на джерела

1. Веклич О. "Зелений" валовий внутрішній продукт України / О. Веклич,

М. Шлапак // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/ECONOMICS/zeleniy_valoviy_vnutrishniy_produkt_ukrayini.html.

2. Котенок Д.М. Проявлення екологічних втрат в економіці міста / Д.Котенок // Стратегія економічного розвитку. – 2013. – № 33. – С. 120-127.

3. Рюмина Е. В. Экологически скорректированная оценка экономического развития регионов / Е. В. Рюмина, А. М. Аникина // Проблемы прогнозирования. – 2007. – №5. – С. 106-125.

УДК 338.2:330.3

Р. С. Кравчук, к.е.н., доцент

Т. Б. Яськевич, асистент

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ НАФТОГАЗОВОГО КОМПЛЕКСУ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ

Враховуючи сучасні тенденції внутрішньорегіональної та міжнародної інтеграції України, особливої актуальності набуває потреба в проведенні комплексного дослідження поточних проблемних питань і перспектив розвитку підприємств нафтогазового комплексу Карпатського регіону.

Основною метою даного дослідження є проведення перспективного аналізу проблем нафтогазових підприємств Карпатського регіону та визначення шляхів їх вирішення.

Видобуток нафти та газу в районі в останні роки має тенденцію до зниження, що пояснюється вичерпанням розвідуваних ресурсів. Нафта має великий вміст парафіну і смол. Серед основних проблем нафтогазової промисловості Західного регіону та України загалом можна виділити такі основні: скорочення обсягів загального видобування нафти і газу; великий обсяг споживання природного газу; залежність від монопольних постачальників, неповна завантаженість нафтопереробних заводів.

Скорочення обсягів загального видобування нафти і газу для забезпечення зростання видобутку нафти і газу необхідно залучати інвестиції для розвідки нових родовищ та підготовки до промислового видобутку, проте їх теперішній обсяг є недостатнім. Потреба в інвестиціях становить 2,1-2,3 млрд. гривень щороку, це дозволить збільшити щорічний видобуток до 22 млрд. м³.

Великий обсяг споживання природного газу – газ як головний вид палива, до 80% його споживають на багатьох підприємствах різних галузей промисловості, таких як електроенергетика, хімічна і металургійна промисловості, які розвивають економіку країни. Недосконала структура національної економіки, застарілий морально і фізично виробничий потенціал та перевантаження енергомісткими виробництвами стали причиною дуже високого рівня енерговитрат в економіці та низької ефективності виробництва. Зменшення обсягу споживання природного газу можна досягти шляхом